

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження голови обласної
державної адміністрації, начальника
обласної військової адміністрації
18.08.2025 № 877

Комплексна програма підтримки Захисників і Захисниць України, ветеранів війни, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України Запорізької області на 2025-2029 роки

I. ВСТУП

До 1 січня 2022 року в Україні налічувалося близько 500 тис. учасників бойових дій, з них понад 38 тис. – жінки. Повномасштабне вторгнення російської федерації спричинило глобальне збільшення учасників бойових дій.

Загальна кількість ветеранів війни Запорізької області, які обліковуються в Єдиному державному реєстрі ветеранів війни станом на 01.08.2025 становить 67991 особу, у тому числі:

учасники бойових дій – 50920, з них жінок – 3002;

учасники війни – 7312, з них жінок – 5813;

особи з інвалідністю внаслідок війни – 2472, з них жінок – 161.

Враховуючи, що бойові дії тривають, кількість ветеранів надалі зростатиме. Водночас війна спричинила серйозні гуманітарні труднощі для населення в цілому. Це зумовлено масовими руйнуваннями житлового фонду та критичної інфраструктури, а також масштабним переміщенням цивільного населення.

Особливо складною є ситуація в Запорізькій області: значна її частина тимчасово окупована й перебуває в зоні активних бойових дій.

Участь у бойових діях має значні соціально-психологічні наслідки для Захисників і Захисниць України. Часто порушується їхня здатність до соціальної взаємодії, виникають труднощі з працевлаштуванням, втрачається інтерес до суспільного життя, погіршуються сімейні відносини.

Переважна більшість ветеранів, повертаючись із військової служби до цивільного життя, потребує комплексної підтримки. Зокрема, йдеться про допомогу у вирішенні питань, пов'язаних із доступом до пільг і послуг у таких сферах, як житло, освіта, охорона здоров'я, транспорт, юридичний супровід та інші.

Водночас важливо підкреслити, що учасники бойових дій можуть відігравати ключову роль у процесах відновлення та відбудови країни – за умови належного використання їх кваліфікацій і досвіду.

Реалізація заходів Комплексної програми сприятиме підтриманню належного морально-психологічного стану Захисників і Захисниць України, а також членів їхніх родин, родин загиблих (померлих), зниклих безвісти за особливих обставин Захисників і Захисниць України. Комплексна програма

також передбачає задоволення потреб цих категорій громадян у соціальному обслуговуванні та психологічній підтримці.

Запровадження Комплексної програми підтримки Захисників і Захисниць України, ветеранів війни, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України Запорізької області на 2025-2029 роки (далі – Комплексна програма) впливатиме на всі аспекти життя ветеранів/ветеранок та членів їх сімей, які проживають у Запорізькій області.

Потреби ветеранів і ветеранок значною мірою формуються під впливом участі в бойових діях. Серед таких потреб – подолання негативних наслідків для фізичного, а в окремих випадках і психічного стану, адаптація до змінених професійних компетенцій, подекуди – часткова або повна втрата конкурентоспроможності в попередній цивільній професії, зміна майнового стану, тощо.

Після повернення до цивільного життя ветерани та ветеранки змушені докладати значних зусиль для відновлення своєї конкурентоспроможності на ринку праці.

Водночас не всі потреби ветеранів і ветеранок пов'язані виключно з бойовим досвідом. Вони можуть бути зумовлені різними життєвими обставинами, а також відповідними соціальними й правовими статусами. Одна особа може мати кілька таких статусів одночасно (наприклад, ветеран війни, особа з інвалідністю внаслідок війни, член багатодітної родини, внутрішньо переміщена особа тощо).

На сьогодні спостерігається недостатній рівень координації між надавачами послуг для ветеранів на всіх етапах підтримки. Обмін інформацією між установами є фрагментарним і неефективним, що ускладнює своєчасне та комплексне задоволення потреб цієї категорії громадян.

Окремого фокусування потребує робота з членами сімей ветеранів і ветеранок з метою своєчасного виявлення ризиків та попередження можливих негативних життєвих обставин. Особливої уваги заслуговує розробка та впровадження окремих напрямків державної ветеранської політики, орієнтованих на дітей ветеранів і ветеранок.

На сьогодні відсутній уніфікований підхід до змістовного вираження поваги та подяки ветеранам і ветеранкам, а також до вшанування пам'яті загиблих (померлих) Героїв. Це призводить до несистемності та непослідовності у практиках вшанування – як на державному, так і на місцевому рівнях.

Комплексна програма ґрунтується на аналізі ситуації в регіоні, законодавчих актів, програм і планів щодо регіонального та місцевого розвитку ветеранської політики та концептуально визначає головну мету і завдання розвитку ветеранської політики на період 2025 - 2029 років, конкретизує шляхи, механізми та перелік основних заходів з реалізації стратегічних завдань, їх виконавців і прогнозовані обсяги фінансового забезпечення та розроблена відповідно до Стратегії ветеранської політики на період до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.11.2024 № 1209-р.

Комплексна програма має відкритий характер і може доповнюватися (змінюватися), в установленому чинним законодавством порядку, в разі, коли у період її виконання відбуватимуться зміни в законодавстві України про ветеранську політику, в реальній соціально-економічній ситуації в регіоні, що вимагатимуть відповідного безпосереднього реагування системи ветеранської політики області.

Комплексна програма є рамочною для органів управління ветеранської політики, які розробляють відповідні свої програми з урахуванням місцевих соціально-економічних умов і завдань.

II. ОБГРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ І ЗАСОБІВ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМ ВЕТЕРАНСЬКОЇ ПОЛІТИКИ ОБЛАСТІ

Ветеранська політика в області базується на людиноцентричному підході, що передбачає повагу до гідності ветерана, активну участь у суспільному житті та гарантовану підтримку з боку місцевих органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Комплексне вирішення потреб Захисників і Захисниць України із врахуванням їхніх реальних запитів дозволить зміцнити соціальний захист ветеранів/ветеранок і членів їхніх родин, а також сприятиме успішній адаптації до мирного (цивільного) життя.

Виконання завдань, необхідних для розв'язання вищезазначених проблем, передбачається шляхом розроблення стратегічних цілей та заходів ефективної підтримки ветеранів/ветеранок війни, членів сімей таких осіб, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України Запорізької області щодо:

- здійснення заходів із професійної адаптації;
- забезпечення безперешкодного доступу дітей ветеранів/ветеранок до здобуття ними певного рівня освіти на регіональному рівні;
- сприяння працевлаштуванню та бізнес-ініціативам;
- відновлення та підтримки фізичного і психічного здоров'я;
- розвитку ветеранського спорту та організації фізкультурно-оздоровчих заходів;
- забезпечення діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб;
- створення безбар'єрного середовища;
- забезпечення потреб у перевезеннях транспортом загального користування;
- залучення ветеранів і ветеранок війни до участі у ініціативах громад після повернення з військової служби до цивільного життя;
- популяризації образу Захисників і Захисниць України;
- створення дієвої системи вшанування пам'яті загиблих (померлих) ветеранів і ветеранок війни, Захисників і Захисниць України;
- участі ветеранів/ветеранок у забезпеченні національної безпеки та обороноздатності.

III. КОНЦЕПЦІЯ КОМПЛЕКСНОЇ ПРОГРАМИ ПІДТРИМКИ ЗАХИСНИКІВ І ЗАХИСНИЦЬ УКРАЇНИ, ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ, ЧЛЕНІВ ЇХ СІМЕЙ, ЧЛЕНІВ СІМЕЙ ЗАГИБЛИХ (ПОМЕРЛИХ) ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ, ЧЛЕНІВ СІМЕЙ ЗАГИБЛИХ (ПОМЕРЛИХ) ЗАХИСНИКІВ І ЗАХИСНИЦЬ УКРАЇНИ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ НА 2025 - 2029 РОКИ

1. Мета Комплексної програми.

Метою Комплексної програми є створення ефективної, скоординованої та доступної на рівні регіону підтримки Захисників і Захисниць України, осіб, які брали участь у бойових діях, з метою полегшення їхнього повернення до цивільного життя та гідне вшанування їхнього внеску в оборону держави.

Комплексна програма спрямована на забезпечення створення сприятливих умов для соціальної, економічної та психологічної реінтеграції ветеранів і ветеранок війни, членів їхніх сімей, а також родин загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок війни і Захисників та Захисниць України.

Одним із ключових завдань Комплексної програми є формування в суспільстві атмосфери підтримки, шани та поваги до цих категорій громадян.

2. Пріоритетні завдання досягнення мети Комплексної програми.

Основними завданнями Комплексної програми є:

- розбудова ефективної системи соціального захисту ветеранів/ветеранок війни;

- сприяння забезпеченню на місцевому рівні соціальної підтримки Захисників та Захисниць України шляхом їх професійної адаптації, перепідготовки, навчання, працевлаштування, сприяння у започаткуванні власної справи, підтримки соціального підприємництва;

- організація якісної медичної, психологічної та реабілітаційної допомоги, підтримання морально-психологічного стану;

- сприяння в підтриманні належного стану здоров'я, дотриманні здорового способу життя;

- інтеграція ветеранів/ветеранок війни у життя громади;

- формування позитивного образу Захисника та Захисниці України, проведення заходів національно-патріотичного спрямування за участі Захисників та Захисниць;

- формування суспільної поваги та культури вшанування ветеранів/ветеранок війни;

- підтримка інститутів громадянського суспільства, діяльність яких спрямована на покращення соціального захисту, адаптації.

3. Організація управління та контролю за ходом реалізації Комплексної програми.

Реалізація Комплексної програми передбачена на період до 2029 року та здійснюється в комплексі з іншими загальнодержавними та обласними програмами.

Забезпечення організації та контролю за виконанням заходів Комплексної програми здійснюється її розробником – Управлінням з питань ветеранської політики Запорізької обласної державної адміністрації.

4. Фінансове забезпечення.

Фінансове забезпечення Комплексної програми здійснюватиметься за рахунок власних ресурсів обласного та місцевих бюджетів на відповідний бюджетний період та визначатиметься щороку з урахуванням їх можливостей, а також за рахунок інших, не заборонених чинним законодавством, джерел фінансування.

Перелік заходів і завдань Комплексної програми з орієнтовними обсягами їх фінансування наведений у додатку 1 до Комплексної програми, орієнтовні загальні обсяги та джерела фінансування Комплексної програми – у додатку 2 до Комплексної програми.

5. Очікувані результати.

У результаті виконання Комплексної програми очікується забезпечення умов для розвитку доступної та якісної системи ветеранської політики у Запорізькій області відповідно до вимог суспільства, запитів особистості та потреб держави.

Реалізація Комплексної програми забезпечить ефективну та всебічну підтримку та охоплення соціальним супроводом зазначеної категорії громадян, здійснення заходів щодо відновлення їхнього ментального здоров'я, соціальної, професійної адаптації, реабілітації та повернення до активного громадського життя, надання інформаційно-правової допомоги та забезпечення прав і свобод ветеранів і ветеранок під час переходу від військової служби до цивільного життя, реінтеграції ветеранів і ветеранок у суспільство. Внаслідок реалізації Комплексної програми має підвищитися рівень життя Захисників і Захисниць України та членів їхніх сімей через удосконалення системи соціальної адаптації, посилення спроможності, стимулювання економічної активності, забезпечення реалізації їхніх прав та гарантій, зокрема через:

- створення умов для адаптації Захисників і Захисниць України до цивільного життя;

- надання додаткових гарантій у сфері соціального захисту;

- забезпечення працевлаштування та залучення до підприємницької діяльності;

- отримання послуг у сфері освіти і культури;

- розвиток ветеранського спорту;

- належне вшанування Захисників і Захисниць України та увічнення пам'яті загиблих.

IV. ОСНОВНІ ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ, СТРАТЕГІЧНІ ЦІЛІ, ЗАВДАННЯ ТА ЗАХОДИ КОМПЛЕКСНОЇ ПРОГРАМИ

Наскрізні заходи з впровадження ветеранської політики області.

Стратегічна ціль 1. Відновлення людського капіталу та добробуту ветеранів/ветеранок війни, членів їх сімей.

Здійснення заходів із професійної адаптації.

Мета:

забезпечення умов для успішної професійної адаптації ветеранів і ветеранок війни та членів їхніх сімей шляхом сприяння їхній зайнятості, професійній перепідготовці, розвитку підприємницької діяльності та соціальній інтеграції, підвищення рівня економічної незалежності, конкурентоспроможності на ринку праці, а також зміцнення психологічного та соціального добробуту зазначених категорій населення.

Завдання:

створення належних умов для професійного розвитку ветеранів/ ветеранок війни під час проходження військової служби, звільнення з військової служби та збереження їх конкурентоздатності на ринку праці;

забезпечення умов для здобуття певного рівня освіти (дошкільної, повної загальної середньої, професійної (професійно- технічної), фахової передвищої та вищої) для дітей ветеранів/ветеранок війни, Захисників та Захисниць України.

Заходи:

1) забезпечення доступу ветеранів/ветеранок війни до інформації про можливості професійного розвитку та перекваліфікації:

2025-2029 роки Управління з питань ветеранської політики

облдержадміністрації;

Департамент внутрішньої політики та інформаційної діяльності облдержадміністрації;

Запорізький обласний центр зайнятості (за згодою);

Департамент освіти і науки облдержадміністрації;

Центр ветеранського розвитку комунального закладу

«Хортицька національна навчально-реабілітаційна

академія» Запорізької обласної ради (за згодою);

ветеранські простори (за згодою);

громадські організації (за згодою);

2) забезпечення безперешкодного доступу дітей ветеранів/ветеранок війни до здобуття ними певного рівня освіти на регіональному рівні:

2025-2029 роки Департамент освіти і науки облдержадміністрації;

Управління з питань ветеранської політики

облдержадміністрації;

районні державні адміністрації,

районні військові адміністрації;

військові адміністрації населених пунктів;

сільські, селищні, міські ради (за згодою).

Сприяння працевлаштуванню та бізнес-ініціативам.**Мета:**

створення стійкої системи підтримки ветеранів і ветеранок війни та членів їхніх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів і ветеранок війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України шляхом розвитку можливостей для працевлаштування, професійної самореалізації та підприємницької діяльності, що сприятиме їх соціальній адаптації, економічній незалежності та активній участі в економічному житті області.

Завдання:

сприяння соціальній адаптації, економічній незалежності та самореалізації через працевлаштування та розвиток підприємництва;
підвищення рівня зайнятості та підприємницької активності.

Заходи:

1) запровадження механізмів фінансової підтримки, надання грантів на створення та розвиток власної справи:

2025-2029 роки Департамент економічного розвитку і торгівлі
облдержадміністрації;
Департамент агропромислового розвитку
облдержадміністрації;
Управління з питань ветеранської політики
облдержадміністрації;
районні державні адміністрації,
районні військові адміністрації;
військові адміністрації населених пунктів;
сільські, селищні, міські ради (за згодою);
Запорізький обласний центр зайнятості (за згодою);
громадські організації (за згодою);

2) проведення тренінгів, вебінарів, освітніх заходів, курсів та майстер класів з питань реалізації права на підприємницьку діяльність з урахуванням інклюзивного підходу:

2025-2029 роки Департамент економічного розвитку і торгівлі
облдержадміністрації;
Управління з питань ветеранської політики
облдержадміністрації;
районні державні адміністрації,
районні військові адміністрації;
військові адміністрації населених пунктів;
сільські, селищні, міські ради (за згодою);
Запорізький обласний центр зайнятості (за згодою);
громадські організації (за згодою).

Відновлення та підтримка фізичного і психічного здоров'я.**Мета:**

забезпечення комплексної медичної, психологічної та соціальної підтримки ветеранів і ветеранок війни та членів їхніх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів і ветеранок війни, Захисників і Захисниць України з метою відновлення здоров'я, підвищення якості життя та сприяння успішній реінтеграції в суспільство.

Завдання:

сприяння відновленню фізичного та психічного здоров'я;

впровадження комплексної політики щодо підтримки здоров'я ветеранів і ветеранок війни та розбудови системи надання медичних та реабілітаційних послуг, в тому числі послуг із санаторно-курортного лікування та створення сприятливих умов реабілітації, відновлення фізичного та психологічного здоров'я до необхідного рівня.

Заходи:

1) забезпечення допоміжними засобами реабілітації (технічними та іншими засобами реабілітації) з урахуванням інклюзивного підходу:

2025-2029 роки Департамент соціального захисту населення
облдержадміністрації;
Управління з питань ветеранської політики
облдержадміністрації;
районні державні адміністрації,
районні військові адміністрації;
військові адміністрації населених пунктів;
сільські, селищні, міські ради (за згодою);

2) надання психологічної допомоги з урахуванням інклюзивного підходу:

2025-2029 роки Департамент охорони здоров'я
облдержадміністрації;
Управління з питань ветеранської політики
облдержадміністрації;
районні державні адміністрації,
районні військові адміністрації;
військові адміністрації населених пунктів;
сільські, селищні, міські ради (за згодою);
громадські організації (за згодою);

3) забезпечення санаторно-курортним лікуванням:

2025-2029 роки Департамент соціального захисту населення
облдержадміністрації;
Управління з питань ветеранської політики
облдержадміністрації;
районні державні адміністрації,
районні військові адміністрації;

Продовження додатка
військові адміністрації населених пунктів;
сільські, селищні, міські ради (за згодою).

Розвиток ветеранського спорту та організація фізкультурно-оздоровчих заходів.

Мета:

сприяння фізичному, психологічному та соціальному відновленню ветеранів і ветеранок війни та членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів і ветеранок війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України через розвиток ветеранського спорту, підтримку фізичної активності та проведення оздоровчих заходів, спрямованих на зміцнення здоров'я, підвищення рівня соціальної інтеграції та формування культури активного способу життя серед ветеранів і ветеранок війни та їхніх родин.

Завдання:

покращення якості життя завдяки системному залученню до фізичної активності, спорту та реабілітаційних програм з урахуванням інклюзивного підходу;

формування культури здорового способу життя, що сприяє зниженню рівня стресу та покращенню стану здоров'я.

Заходи:

1) залучення ветеранів і ветеранок війни та членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів і ветеранок війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України до занять фізичною культурою і спортом шляхом проведення безкоштовних тренувань:

2025-2029 роки Управління молоді, фізичної культури та спорту
облдержадміністрації;
Управління з питань ветеранської політики
облдержадміністрації;
районні державні адміністрації,
районні військові адміністрації;
військові адміністрації населених пунктів;
сільські, селищні, міські ради (за згодою);
громадські організації (за згодою);

2) забезпечення участі у всеукраїнських та міжнародних змаганнях («Ігри Нескорених», Паралімпійські ігри):

2025-2029 роки Управління молоді, фізичної культури та спорту
облдержадміністрації;
Управління з питань ветеранської політики
облдержадміністрації;
районні державні адміністрації,
районні військові адміністрації;
військові адміністрації населених пунктів;

сільські, селищні, міські ради (за згодою);
громадські організації (за згодою);

3) проведення обласних змагань, спортивних ігор/спартакіад VETERANS FAMILY GAMES з урахуванням інклюзивного підходу:

2025-2029 роки Управління молоді, фізичної культури та спорту
облдержадміністрації;
Управління з питань ветеранської політики
облдержадміністрації;
районні державні адміністрації,
районні військові адміністрації;
військові адміністрації населених пунктів;
сільські, селищні, міські ради (за згодою);
громадські організації (за згодою).

Запровадження ефективних інструментів для забезпечення переходу від військової служби (служби) до цивільного життя, зокрема шляхом запровадження діяльності фахівців із супроводу ветеранів/ветеранок війни.

Мета:

сприяння ветеранам і ветеранкам війни, демобілізованим особам та членам їхніх сімей у реалізації їхніх можливостей, прав, соціальних гарантій на шляху переходу від військової служби до цивільного життя.

Завдання:

надання всебічної підтримки та допомоги ветеранам і ветеранкам війни, демобілізованим особам та членам їхніх сімей у процесі переходу від військової служби до цивільного життя, а також у забезпеченні їхніх прав та соціальних гарантій.

Заходи:

забезпечення роботи фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб у комунальних бюджетних установах (закладах) або комунальних некомерційних підприємствах, зокрема з числа закладів охорони здоров'я в усіх територіальних громадах області:

2025-2029 роки Управління з питань ветеранської політики
облдержадміністрації;
Департамент охорони здоров'я облдержадміністрації;
районні державні адміністрації,
районні військові адміністрації;
військові адміністрації населених пунктів;
сільські, селищні, міські ради (за згодою).

Забезпечення створення безперешкодного середовища для ветеранів і ветеранок війни.

Мета:

створення фізично доступного середовища для ветеранів і ветеранок війни, зокрема осіб з інвалідністю внаслідок війни, шляхом комплексної модернізації інфраструктури, транспорту, послуг і публічних просторів.

Завдання:

модернізація та облаштування інфраструктури.

Заходи:

1) проведення моніторингу та оцінки ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення і послуг для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення:

2025-2029 роки Управління містобудування та архітектури облдержадміністрації;
районні державні адміністрації,
районні військові адміністрації;
військові адміністрації населених пунктів;
сільські, селищні, міські ради (за згодою);
громадські організації (за згодою);

2) облаштування безбар'єрного простору для ветеранів та ветеранок війни з інвалідністю:

2025-2029 роки Управління містобудування та архітектури облдержадміністрації;
районні державні адміністрації,
районні військові адміністрації;
військові адміністрації населених пунктів;
сільські, селищні, міські ради (за згодою);
громадські організації (за згодою).

Забезпечення потреб у перевезеннях транспортом загального користування.

Мета:

забезпечення ветеранів і ветеранок війни та осіб з інвалідністю внаслідок війни правом на безоплатний проїзд у міському транспорті загального користування для поліпшення їх соціальної адаптації, мобільності та якості життя.

Завдання:

покращення умов соціальної адаптації та мобільності ветеранів і ветеранок війни;

удосконалення механізму надання пільг на проїзд;

забезпечення безбар'єрного доступу до транспортних засобів загального користування;

забезпечення перевезення ветеранів і ветеранок війни з інвалідністю засобами спеціального транспорту.

Заходи:

запровадження уніфікованого підходу по області, зокрема із застосуванням цифрових рішень, надання ветеранам/ветеранкам війни пільг на проїзд усіма видами транспорту відповідно до їх потреб:

2025-2029 роки Департамент інфраструктури та промисловості
облдержадміністрації;
Управління з питань ветеранської політики
облдержадміністрації;
районні державні адміністрації,
районні військові адміністрації;
військові адміністрації населених пунктів;
сільські, селищні, міські ради (за згодою).

Сприяння залученню ветеранів і ветеранок війни до участі в ініціативах громад після повернення з військової служби до цивільного життя.

Мета:

сприяння соціальній адаптації та повноцінному включенню ветеранів і ветеранок війни у життя громади шляхом створення можливостей для професійного розвитку, суспільної активності, культурної участі та емоційної підтримки.

Завдання:

підвищення рівня соціальної та громадянської активності ветеранів/ветеранок шляхом залучення до ініціатив громад;

підвищення рівня залученості ветеранів і ветеранок війни до процесу прийняття рішень;

розвиток культури взаємоповаги та діалогу між ветеранами й громадою через культурні події, відкриті простори та спільні проекти.

Заходи:

1) реалізація проєкту «ГеройПоруч»:

2025-2029 роки Департамент освіти і науки облдержадміністрації;
Управління з питань ветеранської політики
облдержадміністрації;
районні державні адміністрації,
районні військові адміністрації;
військові адміністрації населених пунктів;
сільські, селищні, міські ради (за згодою);

громадські організації (за згодою);

2) залучення ветеранів і ветеранок війни до викладання предмету «Захист України» з урахуванням інклюзивного підходу:

2025-2029 роки Департамент освіти і науки облдержадміністрації;
Управління з питань ветеранської політики
облдержадміністрації;
районні державні адміністрації,
районні військові адміністрації;
військові адміністрації населених пунктів;
сільські, селищні, міські ради (за згодою);
громадські організації (за згодою);

3) залучення ветеранів до проведення Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура») з урахуванням інклюзивного підходу:

2025-2029 роки Департамент освіти і науки облдержадміністрації;
Управління з питань ветеранської політики
облдержадміністрації;
районні державні адміністрації,
районні військові адміністрації;
військові адміністрації населених пунктів;
сільські, селищні, міські ради (за згодою);
громадські організації (за згодою);

4) проведення у закладах охорони здоров'я, військових частинах, ветеранських хабах виїзних концертів та вистав, театралізованих презентацій новітніх українських видань та рекомендація книжкових видань для психологічного розвантаження:

2025-2029 роки Департамент культури, туризму, національностей та релігій облдержадміністрації;
Управління з питань ветеранської політики
облдержадміністрації;
районні державні адміністрації,
районні військові адміністрації;
військові адміністрації населених пунктів;
сільські, селищні, міські ради (за згодою);
громадські організації (за згодою);

5) проведення у закладах охорони здоров'я, військових частинах, ветеранських хабах майстер класів з декоративно-прикладного, образотворчого, музичного мистецтва, гастропадицини:

2025-2029 роки Департамент культури, туризму, національностей та релігій облдержадміністрації;
Управління з питань ветеранської політики
облдержадміністрації;
районні державні адміністрації,
районні військові адміністрації;
військові адміністрації населених пунктів;

сільські, селищні, міські ради (за згодою);
 громадські організації (за згодою);

6) безкоштовне відвідування військовослужбовцями та членами їх родин поточних вистав та концертів у закладах культури області:

2025-2029 роки Департамент культури, туризму, національностей та релігій облдержадміністрації;
 Управління з питань ветеранської політики облдержадміністрації;
 районні державні адміністрації,
 районні військові адміністрації;
 військові адміністрації населених пунктів;
 сільські, селищні, міські ради (за згодою);

7) публікація матеріалів про героїчні вчинки ветеранів і ветеранок війни, їх долю після повернення до цивільного життя, досягнення та здобутки у різних сферах суспільного життя (навчання, бізнес тощо), успішні приклади їх соціалізації та адаптації:

2025-2029 роки Департамент внутрішньої політики та інформаційної діяльності облдержадміністрації;
 Управління з питань ветеранської політики облдержадміністрації;
 районні державні адміністрації,
 районні військові адміністрації;
 військові адміністрації населених пунктів;
 сільські, селищні, міські ради (за згодою);
 громадські організації (за згодою);

8) створення на території Центрів надання адміністративних послуг місць (стендів) шани та вдячності з дитячими малюнками «Дякую тобі, Герою»:

2025-2029 роки Департамент економічного розвитку і торгівлі облдержадміністрації;
 Управління з питань ветеранської політики облдержадміністрації;
 районні державні адміністрації,
 районні військові адміністрації;
 військові адміністрації населених пунктів;
 сільські, селищні, міські ради (за згодою);
 громадські організації (за згодою);

9) забезпечення систематизованої фіксації (аудіо, відео, текстової тощо) спогадів очевидців, які висвітлюють опір Українського народу, злочини російської окупаційної влади та інші події російсько-української війни, зокрема під час окупації відповідних областей України:

2025-2029 роки Департамент внутрішньої політики та інформаційної діяльності облдержадміністрації;
 Управління з питань ветеранської політики облдержадміністрації;
 районні державні адміністрації,

районні військові адміністрації;
військові адміністрації населених пунктів;
сільські, селищні, міські ради (за згодою);
громадські організації (за згодою);

10) вшанування внеску військовослужбовців Сил безпеки і оборони України, пов'язаного із стримуванням та відсіччю збройної агресії проти України шляхом нагородження нагрудним знаком, у тому числі посмертно:

2025-2029 роки Управління з питань ветеранської політики
облдержадміністрації.

Стратегічна ціль 2. Повага та вшанування пам'яті.

Вшанування пам'яті загиблих (померлих) ветеранів/ветеранок війни.

Мета:

створення дієвої системи вшанування пам'яті загиблих (померлих) ветеранів і ветеранок війни, Захисників і Захисниць України, яка забезпечує збереження історичної пам'яті, формування культури поваги до Героїв та Героїнь, підтримку родин загиблих та посилення національної єдності й патріотизму.

Завдання:

формування в суспільстві глибокої поваги до подвигу загиблих (померлих) ветеранів і ветеранок війни, Захисників і Захисниць України;

проведення державних, регіональних та місцевих заходів із вшанування пам'яті загиблих;

утвердження національної пам'яті та патріотизму, збереження історичної правди про героїзм і жертвовність;

створення та збереження меморіальних об'єктів.

Заходи:

1) створення на території о. Хортиця меморіального комплексу «Парк Честі»:

2025-2029 роки Департамент захисту довкілля облдержадміністрації;

Управління з питань ветеранської політики

облдержадміністрації;

районні державні адміністрації;

районні військові адміністрації;

військові адміністрації населених пунктів;

сільські, селищні, міські ради (за згодою);

Національний заповідник «Хортиця» (за згодою);

2) розміщення інформаційних матеріалів про загиблих Героїв та Героїнь на інформаційних ресурсах облдержадміністрації під час загальнонаціональної хвилини мовчання:

2025-2029 роки Департамент внутрішньої політики та інформаційної діяльності облдержадміністрації;
Управління з питань ветеранської політики облдержадміністрації;

3) проведення пам'ятних спортивних змагань, турнірів, кубків на честь загиблих (померлих) ветеранів і ветеранок війни, Захисників і Захисниць України з урахуванням інклюзивного підходу:

2025-2029 роки Управління молоді, фізичної культури та спорту облдержадміністрації;
Управління з питань ветеранської політики облдержадміністрації;
районні державні адміністрації,
районні військові адміністрації;
військові адміністрації населених пунктів;
сільські, селищні, міські ради (за згодою);
громадські організації (за згодою);

4) проведення щорічного Всеукраїнського забігу «Шаную Воїнів, біжу за Героїв України» з урахуванням інклюзивного підходу:

2025-2029 роки Управління молоді, фізичної культури та спорту облдержадміністрації;
Управління з питань ветеранської політики облдержадміністрації;

5) розміщення інформації про загиблих (померлих) ветеранів і ветеранок війни, Захисників і Захисниць України на онлайн-платформі «Меморіал честі» (книга пам'яті):

2025-2029 роки Управління з питань ветеранської політики облдержадміністрації;
Департамент внутрішньої політики та інформаційної діяльності облдержадміністрації;
районні державні адміністрації,
районні військові адміністрації;
військові адміністрації населених пунктів;
сільські, селищні, міські ради (за згодою);

6) створення Алей пам'яті полеглих Героїв на територіях громад, підконтрольних Україні:

2025-2029 роки Управління з питань ветеранської політики облдержадміністрації;
районні державні адміністрації,
районні військові адміністрації;
військові адміністрації населених пунктів;
сільські, селищні, міські ради (за згодою);

7) організація виставки до Дня пам'яті Захисників і Захисниць України, які загинули в боротьбі за незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України:

2025-2029 роки Державний архів облдержадміністрації;

Управління з питань ветеранської політики
облдержадміністрації;
районні державні адміністрації,
районні військові адміністрації;
військові адміністрації населених пунктів;
сільські, селищні, міські ради (за згодою);
громадські організації (за згодою);

8) створення, утримання, благоустрій та оновлення меморіалів пам'яті, встановлення меморіальних дошок та інших пам'ятних знаків:

2025-2029 роки Управління з питань ветеранської політики
облдержадміністрації;
районні державні адміністрації,
районні військові адміністрації;
військові адміністрації населених пунктів;
сільські, селищні, міські ради (за згодою);

9) підтримка в належному стані діючих секторів військових поховань та окремих поховань військовослужбовців на кладовищах територіальних громад:

2025-2029 роки Управління з питань ветеранської політики
облдержадміністрації;
районні державні адміністрації,
районні військові адміністрації;
військові адміністрації населених пунктів;
сільські, селищні, міські ради (за згодою);

10) створення меморіального військового кладовища у Запорізькій області:

2025-2029 роки Управління з питань ветеранської політики
облдержадміністрації;
Департамент житлово-комунального господарства та
будівництва облдержадміністрації;
районні державні адміністрації,
районні військові адміністрації;
військові адміністрації населених пунктів;
сільські, селищні, міські ради (за згодою).

Стратегічна ціль 3. Визначення участі ветеранів/ветеранок у забезпеченні національної безпеки та обороноздатності.

Участь ветеранів/ветеранок та членів їх сімей у підготовці національного спротиву.

Мета:

виконання комплексу заходів, спрямованих на забезпечення готовності громадян та громадянок України до національного спротиву, сприяння обороноздатності держави та надання обороні України всеохоплюючого характеру.

Завдання:

проведення базової підготовки громадян та громадянок Українок до національного спротиву, включаючи опанування загальновійськовими знаннями, практичними вміннями, правилами поведінки зі зброєю, індивідуальними засобами захисту та засвоєння основ з тактичної медицини, тощо.

Заходи:

1) забезпечення залучення ветеранів/ветеранок до підготовки та реалізації програм, проектів та заходів у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності з урахуванням інклюзивного підходу:

2025-2029 роки Управління з питань ветеранської політики
облдержадміністрації;
районні державні адміністрації,
районні військові адміністрації;
військові адміністрації населених пунктів;
сільські, селищні, міські ради (за згодою);
комунальний заклад «Запорізький обласний центр
національного спротиву та ветеранської політики»
Запорізької обласної ради (за згодою);

2) забезпечення залучення ветеранів/ветеранок в якості інструкторів для підготовки цивільного населення до національного спротиву з урахуванням інклюзивного підходу:

2025-2029 роки Управління з питань ветеранської політики
облдержадміністрації;
комунальний заклад «Запорізький обласний центр
національного спротиву та ветеранської політики»
Запорізької обласної ради (за згодою);

3) забезпечення проведення базової підготовки громадян до національного спротиву відповідно до затверджених Програм підготовки громадян України до національного спротиву з урахуванням інклюзивного підходу:

2025-2029 роки Управління з питань ветеранської політики
облдержадміністрації;
районні державні адміністрації,
районні військові адміністрації;
військові адміністрації населених пунктів;
сільські, селищні, міські ради (за згодою);
комунальний заклад «Запорізький обласний центр
національного спротиву та ветеранської політики»
Запорізької обласної ради (за згодою).

Начальник Управління з питань
ветеранської політики Запорізької
обласної державної адміністрації

Олена СОРОЧЕНКО